

**VALSTS VALODAS CENTRA
2012. GADA
PUBLISKAIS PĀRSKATS**

2013
Rīga

Satura rādītājs

1. Pamatinformācija	3
2. Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti	5
3. Personāls	9
4. Komunikācija ar sabiedrību	10
5. Nākamajā gadā plānotie pasākumi.....	10
6. Papildinformācija par normatīvo aktu ievērošanas uzraudzību un kontroli	11
7. Papildinformācija par starptautisko tiesību aktu tulkošanu	12
8. Papildinformācija par zinātnisko darbību	12

1. PAMATINFORMĀCIJA

- 1.1. **Valsts valodas centra juridiskais statuss** – tieslietu ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Juridiskais statuss noteikts Valsts valodas likumā (26. panta otrā daļa) un Ministru kabineta 2005. gada 22. marta noteikumos Nr. 202 "Valsts valodas centra nolikums". Valsts valodas centrs izveidots 1992. gadā. Īstenojot Ministru kabineta 2009. gada 12. marta rīkojumā Nr. 192 "Par valsts aģentūras "Tulkošanas un terminoloģijas centrs" reorganizāciju" (prot. Nr. 17 52. §) noteikto, ar 2009. gada 1. jūliju Valsts valodas centram pievienota valsts aģentūra "Tulkošanas un terminoloģijas centrs". Plašāka informācija par Valsts valodas centru pieejama centra mājaslapā internetā www.vvc.gov.lv.
- 1.2. **Politikas joma, par kuru iestāde ir atbildīga** – valodas politikas īstenošana (juridiskā aspektā), nodrošinot valsts valodas saglabāšanu, aizsardzību un attīstību.
- Iestādes funkcijas:
- ✓ veikt normatīvo aktu ievērošanas uzraudzību un kontroli valsts valodas lietošanas jomā;
  - ✓ aizsargāt valsts valodas lietotāju tiesības un intereses;
  - ✓ noteikt valsts valodas lietojumu valsts un sabiedriskās dzīves jomās (normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos);
  - ✓ sekmēt valodas kultūrvides sakārtošanu, īpaši veicinot valstij raksturīgo vietvārdu atjaunošanu un aizsardzību;
  - ✓ veicināt latviešu valodas pilnvērtīgu funkcionēšanu Eiropas Savienības institūcijās;
  - ✓ veikt Latvijas Republikai saistošo starptautisko līgumu un konvenciju, kā arī ar Eiropas Savienības normatīvo aktu piemērošanu saistīto dokumentu oficiālos tulkojumus latviešu valodā;
  - ✓ veikt Latvijas Republikas tiesību aktu oficiālos tulkojumus Eiropas Savienības dalībvalstu valodās;
  - ✓ tulkot ar Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) darbību saistītos dokumentus latviešu valodā;
  - ✓ sagatavot priekšlikumus vienotas, latviešu valodas normām atbilstošas terminoloģijas lietošanai normatīvajos aktos;
  - ✓ izstrādāt un attīstīt tiesību aktu tulkošanas metodiku.
- 1.3. **Iestādes darbības mērķis** – īstenot valsts politiku attiecībā uz normatīvo aktu ievērošanas uzraudzību un kontroli valsts valodas lietošanas jomā un nodrošināt valsts pārvaldes iestādes un sabiedrību ar valsts un starptautisko organizāciju izdoto tiesību aktu un citu dokumentu oficiāliem tulkojumiem, kā arī panākt saskaņotas terminoloģijas lietojumu Latvijas Republikas tiesību aktos un to tulkojumos.
- Valsts valodas centrs īsteno valsts pamatbudžeta programmu Nr. 08.00. "Valsts valodas funkciju atjaunošana un nostiprināšana".
- 1.4. **Pārskata gada prioritārie uzdevumi:**
- pārraudzīt *Valsts valodas likuma* ievērošanu;
  - reglamentēt valsts valodas lietojumu valsts un sabiedriskās dzīves sfērās normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos;
  - iesniegt priekšlikumus valsts valodas normatīvo aktu pilnveidošanai;
  - skaidrot un popularizēt valodu funkcionēšanas pamatprincipus Latvijā;

- organizēt latviešu valodas aizsardzības darbu;
- veicināt latviešu valodas kultūras attīstību un nodrošināt valodas pareizu lietošanu;
- saglabāt, atjaunot un aizsargāt vēsturiski pareizos un latviskai kultūrvidei raksturīgos Latvijas vietvārdus, reglamentēt to lietošanu oficiālajos tekstos un izdevumos;
- veicināt latviešu valodas zinātnisko pētniecību;
- popularizēt latviešu valodu pasaulē;
- veicināt latviešu valodas pilnvērtīgu funkcionēšanu Eiropas Savienības institūcijās;
- veikt Latvijas Republikai saistošo starptautisko līgumu un konvenciju, kā arī ar Eiropas Savienības normatīvo aktu piemērošanu saistīto dokumentu oficiālos tulkojumus latviešu valodā;
- tulkot Latvijas Republikas tiesību aktus Eiropas Savienības dalībvalstu valodās;
- sagatavot priekšlikumus vienotas, latviešu valodas normām atbilstošas terminoloģijas lietošanai normatīvajos aktos;
- izstrādāt un attīstīt tiesību aktu tulkošanas metodiku.

1.5. Padotības iestāžu Valsts valodas centram nav.

2. FINANŠU RESURSI UN IESTĀDES DARBĪBAS REZULTĀTI

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums:

Nr. p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	453 196	473 902	466 122
1.1.	dotācijas	453 196	472 591	464 812
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	1311	1310
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	493 196	493 902	486 122
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	487 596	488 502	480 722
2.1.1.	kārtējie izdevumi	487 596	488 502	480 722
2.1.2.	procentu izdevumi	0	0	0
2.1.3.	subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	0	0	0
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	0
2.1.5.	uzturēšanas izdevumu transferti	0	0	0
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	5600	5400	5400

2.2. Valsts pamatbudžeta programmas Valsts valodas funkciju atjaunošana un saglabāšana plānoto darbības rezultātu izpilde:

Rezultatīvais rādītājs	Plāns	Faktiskā izpilde
Štata vienību skaits	39	39
Eiropas Savienības u.c. starptautisko tiesību aktu tulkojumi latviešu valodā (lappušu skaits)	12 000	5666
Latvijas Republikas tiesību aktu tulkojumi ES dalībvalstu valodās (lappušu skaits)	2600	2373
Terminu apkopošana un publiskošana brīvpieejas datubāzēs (jauno terminu skaits)	1500	1459
Valsts valodas lietošanas izpildes kontrole iestādēs un uzņēmumos (pārbažu skaits)	6000	5590
Izskatīto administratīvā pārkāpuma lietu skaits valsts valodas lietošanas jomā	2000	2307
Uzlikto administratīvo sodu skaits	800	1051
Par valsts valodas lietotāja tiesībām organizēto sabiedrības informēšanas pasākumu skaits	4	4
Sniegto TV un radio interviju skaits	10	20
Profesionālās sagatavotības semināri	10	10

2.3. Rezultatīvo rādītāju izpildes analīze:

- rezultatīvā rādītāja "Eiropas Savienības u.c. starptautisko tiesību aktu tulkojumi latviešu valodā" plāna vērtība tika prognozēta, rēķinoties ar papildresursu pieejamību; lielāks kritums šajā pozīcijā saistīts ar nepieciešamību atbilstoši ministriju pieprasījumiem nodrošināt minimāli iespējamo LV tiesību aktu tulkojumu apjomu ES dalībvalstu valodās;
- rezultatīvā rādītāja "Latvijas Republikas tiesību aktu tulkojumi ES dalībvalstu valodās" izpilde nodrošināta par 91 % samazināta tulkošanai pieejamā finansējuma dēļ;
- rezultatīvā rādītāja "valsts valodas lietošanas izpildes kontrole iestādēs un uzņēmumos" izpilde nodrošināta par 93 % tādēļ, ka rādītāja vērtība bija plānota pilnam inspektoru skaitam 2012. gada sākumā (18), bet pārskata periodā ilgstoši netika aizpildīta vienas inspektora amata vietas vakance;
- rezultatīvā rādītāja "izskatīto administratīvā pārkāpuma lietu skaits valsts valodas lietošanas jomā" izpilde nodrošināta par 115 % vidējo un mazo iestāžu un uzņēmumu specifikas dēļ;
- rezultatīvā rādītāja "uzlikto administratīvo sodu skaits" izpilde nodrošināta par 131 % pamatotu sūdzību skaita ievērojama pieauguma dēļ;
- rezultatīvā rādītāja "sniegto TV un radio interviju skaits" izpilde nodrošināta par 200 % sakarā ar palielināto sabiedrības interesi par valodas politikas īstenošanu;
- pārskata periodā nodrošināta pārējo rezultatīvo rādītāju adekvāta izpilde.

2.4. Valsts budžeta līdzekļu izlietojuma efektivitātes izvērtējums:

valsts budžeta līdzekļi izlietoti efektīvi, nodrošinot iestādes funkciju un uzdevumu adekvātu izpildi.

2.5. Informācija par pārskata gadā īstenotajām jaunajām politikas iniciatīvām:

Jaunas politikas iniciatīvas pārskata periodā netika īstenotas.

2.6. Būtiskākie pakalpojumi:

- saskaņā ar Ministru kabineta 2005. gada 4. oktobra noteikumiem Nr. 750 "Noteikumi par Valsts valodas centra sniegto maksas pakalpojumu cenrādi" iestāde ir tiesīga sniegt šādus maksas pakalpojumus:
  - ✓ izsniegt izziņas par valsts valodas prasmes apliecību autentiskumu;
  - ✓ izsniegt izziņas par komersanta vai organizācijas nosaukuma atbilstību Valsts valodas likuma prasībām;
  - ✓ izsniegt izziņas par vietvārdu pareizrakstību.

Pieprasījuma neesamības dēļ maksas pakalpojumi pārskata gadā netika sniegti.

- starpiestāžu pakalpojumi, kuru rezultāts ir nepieciešams citas iestādes funkciju izpildei vai pakalpojumu nodrošināšanai – ziņu sniegšana pēc tiešās pārvaldes iestāžu (Izglītības un zinātnes ministrijas Valsts izglītības satura centra, Iekšlietu ministrijas Pilsotības un migrācijas lietu pārvaldes Uzturēšanās atļauju nodaļas, Rīgas domes Rīgas Dzimtsarakstu nodaļas u.c.) pieprasījuma par laikā no 1993. līdz 2001. gadam personām izsniegto valsts valodas prasmes apliecību autentiskumu. Pārskata periodā iestādēm sniegta informācija par 629 valsts valodas prasmes apliecību autentiskumu.
- konsultāciju sniegšana fiziskām un juridiskām personām valsts valodas lietošanas jomu reglamentējošo normatīvo aktu piemērošanas jautājumos, kā arī latviešu valodas normu, pareizrakstības jautājumos – pārskata periodā sniegtas 6000 konsultācijas.
- konsultāciju sniegšana Latvijas un Eiropas Savienības iestāžu tulkošanas dienestiem terminoloģijas izstrādes un tulkošanas metodikas jautājumos – pārskata periodā sniegtas 322 konsultācijas un 12 atzinumi.
- pēc valsts pārvaldes iestāžu pieprasījuma – atzinumu sniegšana par tulkojumu valodas un terminoloģijas kvalitāti – pārskata periodā izvērtēti 4 kļūdu labojumu priekšlikumi (*corrigendum*) attiecībā uz publicētajiem Eiropas Savienības tiesību aktiem.
- nodrošinot valsts līdzdalību Eiropas Savienības iestādēs un aģentūrās, Valsts valodas centra direktors M. Baltiņš kā Latvijas delegēts pārstāvis piedalījies Eiropas Savienības institūciju tulkošanas centra valdes sēdēs Luksemburgā 2012. gada 22. martā un 25. oktobrī.
- Vācijas–Latvijas–Armēnijas dvīņošanās (*twinning*) projekta ietvaros Valsts valodas centra direktors M. Baltiņš 2012. gada 11.–16. novembrī bija starptautiskā misijā Erevānā, lai sniegtu konsultācijas Armēnijas tieslietu ministrijas Tulkošanas centram.
- atbilstoši pilnvarojumam nozaru ministrijām nodrošināta informācija par Eiropas Savienības Padomes juristu lingvistu darba grupas (B13) apspriedēm.
- semināru organizēšana un vadīšana Eiropas Savienības un Latvijas Republikas iestāžu darbiniekiem:
  - Valsts valodas centra, Ārlietu ministrijas un Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā organizētā konference "Latviešu valoda Eiropas Savienībā – savstarpējās izglītošanās iespējas Eiropas Savienības tulkošanas procesos" Rīgā 2012. gada 12. oktobrī (ar ziņojumiem uzstājās Valsts valodas centra direktors prof. Māris Baltiņš un Terminoloģijas un metodikas nodaļas vadītāja Inese Treimane, piedalījās Tiesību aktu tulkošanas nodaļas vadītāja Digna Lapiņa, redaktors Pauls

Balodis, projektu koordinatori Kristaps Zariņš un Līga Dombrovska, Terminoloģijas un metodikas nodaļas redaktore Astra Feldmane, terminoloģes Undīne Kravale-Vīduša un Katrīna Erštiķe);

- lekcija Ventspils Augstskolā par tiesību aktu tulkošanas pieredzi Tulkošanas un terminoloģijas centrā un Valsts valodas centrā (lasīja Terminoloģijas un metodikas nodaļas vadītāja Inese Treimane).
- studentu mācību prakses vadīšana – pārskata periodā vadīta tulkošanas un administratīvā prakse 6 studentiem no Latvijas Kultūras akadēmijas, Starptautiskās praktiskās psiholoģijas augstskolas, Rīgas Valsts tehnikuma, Sociālo tehnoloģiju augstskolas, Ventspils Augstskolas un Juridiskās koledžas.
- dalība starpinstitūciju darba grupās – Valsts valodas centra direktors M. Baltiņš 2012. gada jūlijā un augustā piedalījās pēc Valsts valodas komisijas iniciatīvas izveidotajā darba grupā par Latvijas Zinātņu akadēmijas Terminoloģijas komisijas turpmāko darbu.

2.7. **Būtiskākais uzlabojums pakalpojumu pieejamības nodrošināšanā** – iespēja personām iesniegt iesniegumus un saņemt atbildes elektroniskā veidā (e-pasts, interaktīvā saziņa mājaslapā u.tml.), kā arī izmantot elektronisko parakstu.

2.8. **Informācija par iestādes darbības stratēģiju:**

Iestādes darbības stratēģija pārskata periodam nav izstrādāta un apstiprināta.

2.9. **Pārskata periodam apstiprināti šādi politikas rezultāti un to rezultatīvie rādītāji:**

- konstatēto pārkāpumu īpatsvars valodas lietošanas jomā no veikto pārbaužu skaita (%) – 20;
- tulkojumu un terminu datubāzes unikālo apmeklētāju skaits (tūkst. mēnesī) – 9.

Politikas rezultatīvo rādītāju izpilde nodrošināta plānotajā apjomā, respektīvi, šajos darbības virzienos noteiktie mērķi uzskatāmi par sasniegtiem.

2.10. Iestādes darbības rezultātu un to rezultatīvo rādītāju izpildes analīze sniegta šā pārskata 2.2. un 2.3. punktā.

2.11. Mērķu sasniegšanu kavējošs faktors – sabiedrības pārmērīgā politizācija, kas būtiski apgrūtina valsts tiešās pārvaldes iestāžu lēmumu savlaicīgu un pilnvērtīgu izpildi.

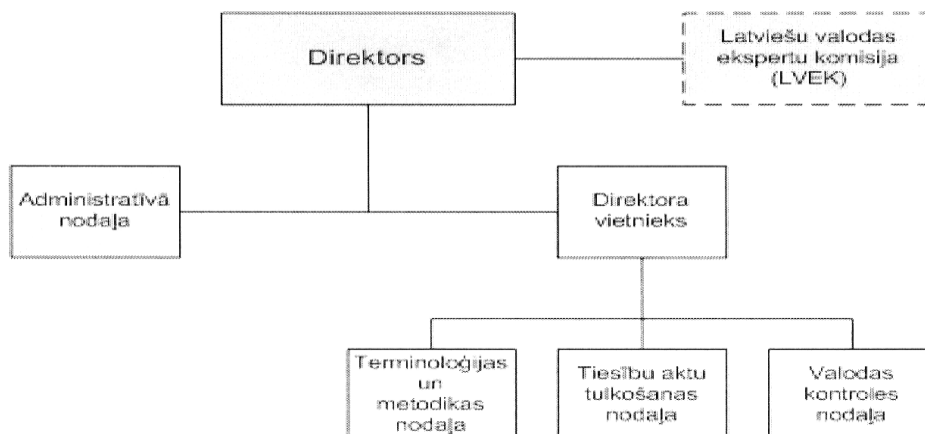
Mērķu sasniegšanu veicinošs faktors – iestādes personāla augstais profesionālās kvalifikācijas līmenis.

2.12. Īpaši piešķirto finanšu līdzekļu izmantošanas optimizēšanas pasākumi pārskata periodā nav veikti.

2.13. **Pārskats par iestādes vadības un darbības uzlabošanas sistēmām efektīvas darbības nodrošināšanai** – atbilstoši Tieslietu ministrijas Iekšējā audita nodaļas veikto auditu ieteikumiem izstrādāti iekšējie normatīvie akti attiecībā uz administratīvo pārkāpumu lietvedības kārtību un normatīvo aktu ievērošanas pārraudzības iekšējās kontroles sistēmas darbību.

Valsts valodas centra struktūras shēma

3. PERSONĀLS

- 3.1. Iestādes personālvadības jomā 2012. gads jāatzīmē kā salīdzinoši mierīgs gads – netika veiktas ne strukturālās reformas, ne iekšēja reorganizācija. 2012. gadā personāla mainība iestādē bija 18 %, kas ir uzskatāms par salīdzinoši augstu rādītāju un saistīta ar atalgojuma pieaugumu privātajā sektorā, kas stabilizējas pēc krīzes gadiem. Iestādē tika izsludināti 5 amatu konkursi, ļaujot pieņemt darbā jaunus un profesionālus darbiniekus. 2012. gadā iestādē strādāja 17 darbinieki un 22 ierēdņi.
- 3.2. Iestādē regulāri notiek personāla profesionālās sagatavotības semināri. Ierēdņi un darbinieki atbilstoši saviem amata pienākumiem apmeklēja mācību kursus Valsts administrācijas skolā par šādām tēmām: Administratīvais process un administratīvo pārkāpumu lietvedība, Korupcijas novēršana, Ievadkurss darbam valsts pārvaldē jaunajiem ierēdņiem, Lietvedības dokumentu izstrāde un noformēšana. Personāls apmeklēja kursus citās izglītojošās institūcijās par Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumu, Publisko iepirkumu likums, personāla dokumentu pārvaldības, darba tiesību aktuālajiem jautājumiem, pretendentu atlasī un pretendentu informēšanas aktuālajām problēmām.
- 3.3. Personāla skaits sadalījumā pa vecuma un dzimuma grupām:

Vecums / dzimums	Sievietes (skaits)	Vīrieši (skaits)
20–29 gadi	4	2
30–39 gadi	10	2
40–49 gadi	9	0
50–59 gadi	5	4
60–69 gadi	3	0
70 gadu un vairāk	0	0
Kopā:	31	8

4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

- 4.1. Komunikācija ar sabiedrību notiek regulāri, aktuālo informāciju sniedzot iestādes mājaslapā internetā, tādējādi nodrošinot arī atgriezenisko saikni.
- 4.2. Pārskata periodā iestāde uzsāka komunikāciju ar sabiedrību, izveidojot profilus sociālajos tīklos (*draugiem.lv, facebook.com, twitter.com*). Arvien vairāk sabiedrības pārstāvju izvēlas ar iestādi sazināties ar *twitter.com* konta starpniecību, ziņojot par būtiskiem pārkāpumiem valsts valodas lietošanas jomā, kā arī uzdodot jautājumus saistībā ar tulkošanu un terminoloģiju.
- 4.3. Īpaši pasākumi sabiedrības viedokļa izzināšanai netika īstenoti ierobežoto finanšu resursu dēļ. Ir pamats uzskatīt, ka sabiedrības apmierinātību ar iestādes darba kvalitāti raksturo samērā neliels administratīvo pārkāpumu lietās pieņemto lēmumu skaits, kurus apstrīdējušas vai pārsūdzējušas pie administratīvās atbildības sauktās personas.
- 4.4. Pārskata periodā tika organizēta akcija "Latviešu valodai draudzīga vide" ar mērķi apzināt, izvērtēt un apbalvot tos apkalpojošās sfēras uzņēmumus (veikalus, viesnīcas, aptiekas, frizētavas, sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumus), kuros vispilnīgāk ievēro Valsts valodas likuma un citu normatīvo aktu prasības valsts valodas lietojumā. Akcijas dalībniekus pieteica gan sabiedrības pārstāvji, gan Latvijas Tirgotāju asociācija, Latvijas Viesnīcu un restorānu asociācija, Latvijas Frizieru asociācija un Aptieku biedrība. Par akcijas laureātiem tika atzīti un svinīgā pasākumā godināti 10 uzņēmumi pārtikas, rūpniecības, būvmateriālu, mēbeļu u.c. veikalu, kā arī aptieku grupā un 13 uzņēmumi sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu, frizētavu, viesnīcu grupā.

5. NĀKAMAJĀ GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

- 5.1. 2013. gadā paredzēts turpināt visus iepriekšējos gados uzsāktos pasākumus, izņemot ar Latvijas dalību NATO saistīto dokumentu tulkošanu latviešu valodā (mērķfinansējuma nepiešķiršanas dēļ).
- 5.2. 2013. gada galvenie uzdevumi un pasākumi:
  - pārraudzīt *Valsts valodas likuma* ievērošanu, nodrošinot valsts valodas lietotāju interešu aizsardzību Valsts valodas likuma u.c. normatīvo aktu pārkāpumu gadījumos;
  - reglamentēt valsts valodas lietojumu valsts un sabiedriskās dzīves sfērās normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos;
  - iesniegt priekšlikumus valsts valodas normatīvo aktu pilnveidošanai;
  - organizēt latviešu valodas aizsardzības darbu;
  - veicināt latviešu valodas kultūras attīstību un nodrošināt valodas pareizu lietošanu;
  - saglabāt, atjaunot un aizsargāt vēsturiski pareizos un latviskai kultūrvidei raksturīgos Latvijas vietvārdus, reglamentēt to lietošanu oficiālajos tekstos un izdevumos;
  - atbalstīt latviešu valodas zinātniskās izpētes projektus;
  - popularizēt latviešu valodu pasaulē;
  - veicināt latviešu valodas pilnvērtīgu funkcionēšanu Eiropas Savienības institūcijās;
  - veikt Latvijas Republikai saistošo starptautisko līgumu un konvenciju, kā arī ar Eiropas Savienības normatīvo aktu piemērošanu saistīto dokumentu oficiālos tulkojumus latviešu valodā;

- tulkot Latvijas Republikas tiesību aktus Eiropas Savienības dalībvalstu valodās;
- sagatavot priekšlikumus vienotas, latviešu valodas normām atbilstošas terminoloģijas lietošanai normatīvajos aktos;
- izstrādāt un attīstīt tiesību aktu tulkošanas metodiku;
- nodrošināt Latviešu valodas ekspertu komisijas darbību latviešu literārās valodas normu kodificēšanā, precizēšanā un jaunu normu izstrādē;
- nodrošināt Latviešu valodas ekspertu komisijas Vietvārdu apakškomisijas darbību Latvijas kultūrvēsturisko vietvārdu saglabāšanā un atjaunošanā;
- nodrošināt Latviešu valodas ekspertu komisijas Latgaliešu rakstu valodas apakškomisijas darbību, lai risinātu latgaliešu rakstības kodifikācijas un standartizācijas jautājumus;
- nodrošināt dalību *Twining* projektā Armēnijas Tieslietu ministrijas Tulkošanas centra izaugsmes veicināšanai (sadarbībā ar Tieslietu ministriju un Vācijas partneriem);
- īstenot Eiropas Komisijas īpašās programmas "Krimināltiesības" projektu "Kriminālprocesā iesaistīto tiesu tulku kapacitātes celšana un to aktivitāšu nodrošināšana" ar mērķi uzlabot Latvijas tiesu tulku un tulkotāju sniegto pakalpojumu kvalitāti (sadarbībā ar Tieslietu ministriju, Tiesu administrāciju un Latvijas Tiesnešu mācību centru).

5.3. Iestādes finanšu saistības uz 2013. gada 1. janvāri:
īstermiņa kredītsaistības Ls 1216 apmērā.

6. PAPILDINFORMĀCIJA PAR NORMATĪVO AKTU IEVĒROŠANAS UZRAUDZĪBU UN KONTROLI

- 6.1. Pārskata gadā veiktas 5590 valsts valodas lietojuma pārbaudes iestādēs, uzņēmumos un organizācijās, tai skaitā 1868 profilaktiskās pārbaudes. Pārbaudīta 4610 darbinieku un pašnodarbināto personu valsts valodas lietojuma atbilstība normatīvo aktu prasībām; pārbaudīts 10 000 valsts valodas prasmes apliecību autentiskums, konstatētas 300 valsts valodas prasmes apliecības ar viltojuma pazīmēm. Kopā 2963 lietās novērsti normatīvo aktu pārkāpumi valsts valodas lietošanas jomā.
- 6.2. Pārskata gadā izskatītas 1144 fizisku un juridisku personu sūdzības un iesniegumi par iespējamiem normatīvo aktu pārkāpumiem valsts valodas lietošanas jomā. Regulāri tika veikti klientu informēšanas un konsultēšanas pasākumi (rakstveidā un mutvārdos), kas saistīti ar tiesību aktu normu satura izskaidrošanu un šo normu piemērošanu.
- 6.3. Regulējamajā vidē normatīvo aktu ievērošanu visvairāk ietekmēja atsevišķu plašsaziņas līdzekļu izplatītā dezinformācija par normatīvo aktu prasību gaidāmo mīkstināšanu un veikto pārbažu likumības apšaubīšanu.
- 6.4. Pārskata gadā izskatītas 2307 administratīvā pārkāpuma lietas, no kurām 1051 lietā par normatīvo aktu pārkāpumiem piemērotas soda sankcijas – uzlikti naudas sodi par kopējo summu Ls 28 715 (ieskaitīta Valsts kasē).
- 6.5. Augstākās instancēs pārsūdzēti 8 iestādes amatpersonu pieņemtie lēmumi.
- 6.6. Prognoze par regulējamās vides attīstības dinamiku – administratīvo pārkāpumu skaits būtiski nemazināsies; valsts valodas inspektoru darba intensitāte nemainīgi paliks iepriekšējā līmenī; arvien palielināsies iestādes amatpersonu atbildība par darba izpildi un pieņemto lēmumu pareizību.

7. PAPILDINFORMĀCIJA PAR STARPTAUTISKO TIESĪBU AKTU TULKOŠANU

- 7.1. Pārskata gadā centrs turpināja iepriekšējos gados aizsākto praksi tulkojumu dažādības nodrošināšanā un iztulkoja 6 Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumus, kā arī sadarbībā ar ministrijām un izvērtējot to vajadzības, nodrošināja starptautisko standartu tulkojumus 917,3 lpp. apjomā, no tiem Iekšlietu ministrijai tika iztulkoti un nodoti tulkojumi 570,9 lpp. apjomā un Zemkopības ministrijai – 346,4 lpp. apjomā.
- 7.2. Pārskata gadā lielākie starptautisko tiesību aktu tulkojumu pasūtītāji bija Satiksmes ministrija (SM), Ekonomikas ministrija (EM) un Iekšlietu ministrija (IeM). Centrs iztulkoja un nodeva SM starptautisko tiesību aktu tulkojumus 934,6 lpp. apjomā, EM – 1107 lpp. apjomā, IeM – 895,5 lpp. apjomā.
- 7.3. Centra apjomīgo terminoloģijas un tulkojumu datubāzi pārskata gadā apmeklēja vairāk kā 80 000 lietotāju.

8. PAPILDINFORMĀCIJA PAR ZINĀTNISKO DARBĪBU

- 8.1. Valsts valodas centra direktors Māris Baltiņš ar ziņojumiem piedalījies:
  - Daugavpils Universitātes Humanitārās fakultātes XXII zinātniskajos lasījumos (Daugavpilī, 2012. g. janvārī);
  - Latvijas Universitātes gadskārtējās zinātniskās konferences sekcijas "Zinātņu vēsture un muzejniecība" darbā (Rīgā, 2012. g. janvārī);
  - akadēmiķa Jāņa Endzelīna 139. dzimšanas dienas atceres starptautiskajā zinātniskajā konferencē "Valodas elementu cilme un attīstība" (Rīgā, 2012. g. februārī);
  - 17. starptautiskajā zinātniskajā konferencē "Vārds un tā pētīšanas aspekti" (Liepājā, 2012. g. novembrī);
- 8.2. direktora vietnieks Agris Timuška ar ziņojumiem piedalījies:
  - Eiropas valodu atlanta Redakcijas padomes 45. simpozijā (Rīgā, 2012. g. maijā);
  - 7. starptautiskajā dialektologu un ģeolingvistu kongresā (Vīnē, 2012. g. jūlijā);
  - 17. starptautiskajā zinātniskajā konferencē "Vārds un tā pētīšanas aspekti" (Liepājā, 2012. g. novembrī);
- 8.3. Tiesību aktu tulkošanas nodaļas redaktors Pauls Balodis ar ziņojumiem piedalījies:
  - starptautiskajā zinātniskajā konferencē "Onomastikas pētījumi" (Rīgā, 2011. g. maijā);
  - starptautiskajā zinātniskajā konferencē "Baltic Languages and White Nights: Contacts between Baltic and Uralic Languages" (Helsinkos, 2012. g. jūnijā).